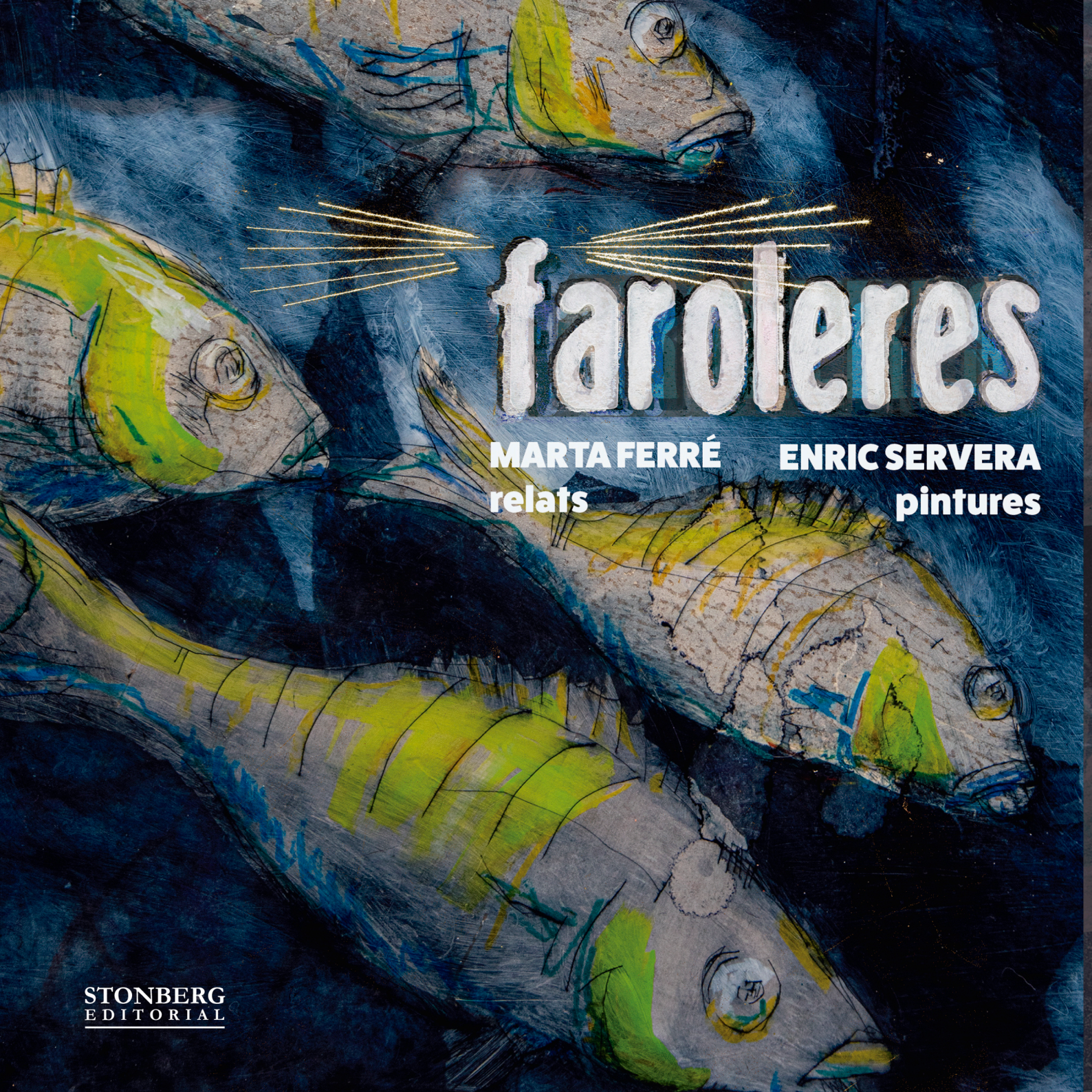

faroleres

MARTA FERRÉ
relats

ENRIC SERVERA
pintures

STONBERG
EDITORIAL

faroleres

MARTA FERRÉ, relats
ENRIC SERVERA, pintures

STONBERG
EDITORIAL

© dels relats: Marta Ferré Guardiola
© de les pintures: Enric Servera Carreras
www.enricservera.com - @enric_servera
© del pròleg: Damià Coll Pons

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes 636
08007 Barcelona (Catalunya)
Tel. 933 175 412
stonberg@stonbergeditorial.com
www.stonbergeditorial.com

Disseny de la coberta: Enric Servera
Producció: Stonberg Editorial

Primera edició: juny de 2021
ISBN: 978-84-123413-9-3
DIPÒSIT LEGAL: B 9934-2021

Les 7 obres artístiques, dels 7 fars que figuren en aquest llibre, han estat realitzades amb tècniques mixtes de gravat, pintura i collage damunt metacrilat. 100 x 100 cm. 2021.

Cap part d'aquesta publicació, inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, ja sigui elèctric, químic, mecànic, òptic, de gravació o de fotocòpia sense permís previ de la marca editorial.

Als fars,
a les dones i famílies que han viscut als fars,
i a les persones que continuen
inspirant-se amb la seva llum.

FARS DE MENORCA

Tècnica mixta damunt cartró i fusta. 110x70 cm. 2019.

PRÒLEG

Set són els fars que encerclen l'illa de Menorca, advertint als navegants amb les seves llampades dels perills dels seus 216 km de costa.

Al gregal de l'illa hi trobam el Far de Favàritx, l'últim que es va construir a Menorca, l'any 1922. Situat a l'interior del Parc Natural de s'Albufera des Grau, els rocams de pissarra grisa i negra que el rodegen fan la sensació d'estar en un espai quasi llunàtic.

Girant cap a Nord, en el cap que li dona nom i situat a la part més septentrional de l'illa, damunt un penya-segat de noranta metres d'alçada s'erigeix l'edifici blanc del Far de Cavalleria. Aquest far encara fa servir un sistema òptic instal·lat l'any 1922.

Seguint cap a ponent, en un dels paratges més singulars de Menorca,

rodejat de tapereres i interminables fileres de paret seca, s'hi troba el Far de Punta Nati, construït l'any 1913 per assenyalar la zona on havia naufragat el vaixell francès General Chanzy, a conseqüència del qual van morir més de 150 tripulants.

Sa Farola de Ciutadella, ubicat a la bocana del port antic de Ciutadella, és el far menorquí més urbà, des d'on es pot contemplar la vesina illa de Mallorca.

Situat a l'extrem sud-oest de Menorca, el Far d'Artrutx es troba en el punt més proper a l'illa de Mallorca. Fa unes dècades es va augmentar l'alçada de la seva torre fins als 34 metres actuals.

A l'Illa de l'Aire, en el punt més meridional de Menorca, s'alça l'imponent Far de l'Illa de l'Aire. La seva torre, de 38 metres d'alçada, és la més alta de tots els

fars de les Balears construïts amb pedra de marès.

I tancant el cercle, a la bocana del Port de Maó, en el punt més oriental de les Balears i rodejat d'antigues fortificacions militars, l'any 1852 es va construir el far més antic de Menorca, el de Sant Carles. Com que el far obstaculitzava les pràctiques militars de tir, que posaven en perill les vides dels farolers i les seves famílies, el 1912 es va apagar i es va instal·lar un fanal, que mitjançant un pescant, es plegava quan els canons havien de disparar. L'edifici original va ser enderrocat l'any 1917 i es van construir els habitatges per als farolers a uns cent metres de distància.

L'ofici de faroler és desconegut per a molta gent i, com en la resta de la societat que ens envolta, la figura de la dona del faroler encara ho és més. Com a

faroler, i fill de faroler i de dona de faroler, que ha passat part de la seva infància en el Far de Cavalleria, reivindico el paper d'aquest personatge que, al llarg de la història i evolució dels fars, ha exercit una funció secundària. Fins que la tecnologia no va permetre l'automatització dels fars, els farolers i les seves famílies estaven obligats a restar-hi físicament. Molt s'ha parlat de la feina dura i solitària dels farolers, però mai de les dones dels farolers, de les seves vides, inquietuds o somnis personals en un entorn tan peculiar. Tenir cura dels fills, de la casa, anar a pescar de tant en tant, suportar dies de tramuntana, de trons i llamps, baixar al poble per un camí a vegades intransitable, ajudar l'homo en algunes tasques, i fins i tot encendre el far per mor d'un imprevist!

Esper que aquest treball de n'Enric i na Marta ajudi a donar visibilitat a aquests personatges anònims i a aprofundir en el debat sobre el rol de la dona en la societat actual.

Faroler, un ofici que s'està extingint, i amb ell, els farolers i les faroleres.

Damià Coll Pons
Faroler de Menorca

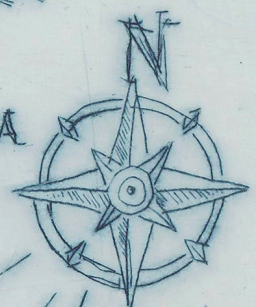

PUNTA NATI

CAP DE
CAVALLERIA

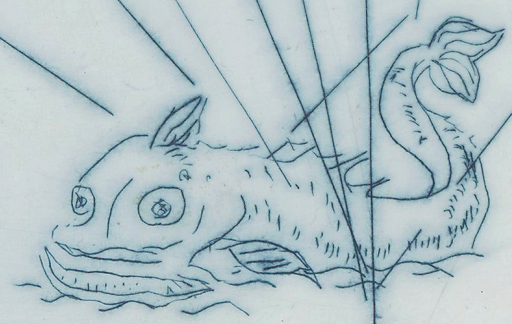

SA
FAROLA

FAVÀRITX

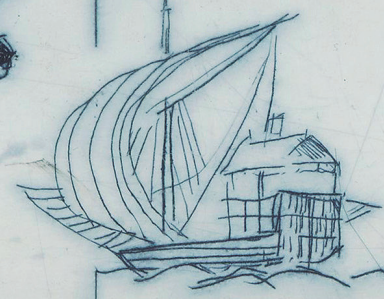
ILLA DE MENORCA

CAP
D'ARTRUTX

SANT
CARLES

ILLA DE L'AIRE

1. FAROLERA DE PUNTA NATI DE DIA, SIRENA DE NIT

Far de punta Nati

Quadern de Bitàcola: 20 d'octubre 2009, costa nord-est de Menorca, dues de la matinada. Portem navegant més de cinc hores amb vent i mar de proa i onades de tres metres. Fa fred i mal temps. La previsió meteorològica assenyala tempesta. Experimentem ratxes violentes i corrents que no ens deixen avançar. Crèiem haver vist a l'horitzó el guspireig de llum blanca del Far de Punta Nati, però de sobte, només distingim boirassa i una sensació de serenor aliena que ens envaeix. El vent ha amainat, la mar és plana. Sentim la remor de veus llunyanes, càntics hipnotitzadors provinents de l'exterior que ens sedueixen i pertorben. Mai hem escoltat res igual.

Albirem per la borda la silueta d'una criatura misteriosa de dimensions humanes i cua de peix escatada que es mostra juganera i s'amaga entre l'escuma. Podria ser perillosa, però no ens hi resistim. Notem que perdem el control, encisats per la dolça melodia. Estem atrapats. Anem a la deriva...

40° 03' 00,484" N 3° 49' 25,295" E

HENRI CERVERA
2021

2. FAROLERA POPERA DE CAVALLERIA

Far de Cavalleria

Una passió irracional empeny a na Victòria, farolera de Cavalleria, a trobar-se clandestinament amb el seu galant amorf. Al capvespre, quan el món sembla aturar-se, s'apropa sigil·losa i impacient al lloc de sempre a l'aguait del senyal que l'indica que és allà, esperant-la, aliè al seu destí.

Primer una extremitat, després l'altre..., de sobte treu el cap, el veu, la veu, el pols s'accelera, s'enreden, se sacsegen i TXAC! D'un cop sec la farolera li enfonsa la fitora sota el coll. L'encontre esdevé fugaç, místic, definitiu. Però després d'aquest, en vindrà un altre i un altre i un altre.

És tanta la seva afició que la comunitat d'habitants marins de Cavalleria ha creat la plataforma "Tots Som Pops" per tal de protegir els cefalòpodes de la insaciable predadora que, sense adonar-se'n, està buidant la costa d'aquestes delicioses i tendres criatures.

40° 03' 49,867" N 4° 01' 59,182" E

cavallada

calidad de un patrimonio no valorado

ENRIC
JERVEN
2021

STONBERG
EDITORIAL
